

Cenevre'de imzalanmış olan «Milletlerarası Ana Trafik Yollarının İnşasına mütedair Beyanname» ile bu beyannamenin 1, 2 ve 3 sayılı eklerine Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin iltihakı hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Nafia encümenleri mazbataları (1/652)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 2621, 6/2222

28 . VII . 1953

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

16 Eylûl 1950 tarihinde Cenevre'de imzalanmış olan «Milletlerarası Ana Trafik Yollarının İnşasına mütedair Beyanname» ile bu beyannamenin 1, 2 ve 3 sayılı eklerine Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin iltihakı hakkında Dışişleri Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 3.VII. 1953 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomi Komisyonu Nakliyat Komitesi Çalışma Grubu Milletlerarası Ana Trafik Yolları Şubesi tanzimi hususunda 1948 yılından beri faaliyette bulunmuş ve Avrupa memleketleri arasındaki ekonomik ve turistik münasebatın sıklaştırılması bahsinde milletlerarası karayolu nakliyatının geliştirilmesi lüzumunu nazarı itibara alarak beynelmilel seyrüsefer bakımından ehemmiyeti haiz başlıca Avrupa yollarının tesbiti ve bu yolların gerek Millî bütçelerden, gerek milletlerarası yardımdan faydalanmak suretiyle inşa ve ıslah işlerinin, gene beynelmilel nakliyatın icaplarına göre ahenkli bir plân dairesinde tatbiki imkânlarını araştırmıştı.

Bu sahada yapılan çalışmalar neticesinde Milletlerarası Ana Trafik Yolları İnşasına Mütedair Beyanname 16. IX. 1950 tarihinde Fransa, Lüksemburg, Holânda, Belçika ve İngiltere tarafından imzalanmıştı.

Dördüncü maddesi gereğince 30. VI. 1951 tarihine kadar Avrupa Ekonomi Komisyonu çalışmalarına iştirak eden Devletlerin imzalarına ve bu tarihten sonra da iltihaklarına açık tutulan beyanname, Milletlerarası Karayolu Şebekesinin liste ve numaralarına, bu yolların haiz olmaları lâzımgelen şartlara ve nihayet bu yolların işaretlendirilmelerine mütedair üç eki ihtiva etmektedir.

Evvelce «Milletlerarası Ana Trafik Yolları İnşasına mütedair Beyannamenin 1 sayılı ekinde mün-deriç yol şebekesi haricinde bırakılmış olan Türkiye Karayolları sisteminin milletlerarası seyrüsefer bakımından ehemmiyeti haiz 4835 kilometrelik kısmının mezkûr beyannamenin 1 numaralı ekine ithal ettirilmesi için Hükümetimizce vâkı teşebbüsler müspet bir şekilde neticelenmiş ve Karayolları Tâli Komitesinin 18 Nisan 1951 tarihli toplantısının talchimiz ittifakla kabul olunmuştur.

Avrupa memleketleri arasında düzenlenen bu beyannameye, bu kıtanın diğer 2 kıta ile karadan irtibatını sağladığı gibi önemli bir transiit merkezi de teşkil eden ve ayrıca Avrupa camia-

sına dâhil bulunan memleketimizin iltihakında birçok bakımlardan fayda mülâhaza olunmaktadır.

Milletlerarası Ana Trafik Yolları İnşası hakkındaki Beyannamenin taraflara temin ettiği ve edeceği menfaatlerden doğrudan doğruya veya bilvasıta faydalanmak memleketimizin ancak buna iltihak etmesi suretiyle mümkün olabilecektir.

Ana yollarımızın beynelmilel turistik Avrupa yollarına mümasil bir şekilde inşa edilmesi, memleketimizin turizm faaliyetine yardım edeceği gibi ticari ve iktisadi sahalarda da müspet neticeler sağlayacaktır. Bundan başka Beyannamenin, Suriye, Irak, İsrail, Ürdün ve Mısır gibi Avrupa Ekonomi Komisyonuna dâhil olmayan memleketlerin imza veya iltihaklarına da açık tutulduğu göz önünde bulundurulacak olursa milletlerarası Avrupa yollarının bu memleketlerin-kilerle ve dolayısıyla diğer iki kıtanankilerle irtibatı, İran ve Suriye hudutlarına kadar uzanan memleketimiz yolları vasıtasıyla temin olunabileceğinden bir irtibat noktasında bulunan Türkiye yollarının mezkûr Beyannameye ithali zaruri telâkki edilmektedir.

Yukardaki hususları göz önünde bulunduran Cumhuriyet Hükümeti «Milletlerarası Ana Trafik Yolları İnşasına mütedair Beyanname» ile işbu Beyannamenin memleketimiz yollarını da ihtiva eden 1 No. lu muaddel Eki ile 2 ve 3 No. lu eklerine iltihakımız hakkında hazırladığı ilişik kanun lâyihasını Türkiye Cumhuriyeti Büyük Millet Meclisinin yüksek tasdikına arz eder.

Hariciye Encümeni Mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Esas No : 1/652

Karar No : 20

2 . II . 1954

Yüksek Reisliğe

Cenevre'de imzalanmış olan «Milletlerarası Ana Trafik Yollarının İnşasına mütedair Beyanname» ile bu beyannamenin 1, 2 ve 3 sayılı eklerine Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin iltihakı hakkında kanun lâyihası, Dışişleri ve Bayındırlık vekâletleri temsilcileri hazır oldukları halde komisyonumuzda incelendi.

Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomi Komisyonu Nakliyat Komitesi Çalışma Grupunun Avrupa memleketleri arasındaki ekonomik ve turistik münasebetlerin sıklaştırılması bahsinde milletlerarası karayolu nakliyatının geliştirilmesi lüzumunu nazarı dikkate alarak beynelmilel seyrüsefer bakımından ehemmiyeti olan başlıca Avrupa yollarının tesbiti ve bu yolların gerek millî bütçelerden gerek milletlerarası yardımdan faydalanmak suretiyle inşa ve ıslah işlerinin, gene beynelmilel nakliyatın icaplarına göre ahenkli bir plân dairesinde tatbik için meydana getirdiği Milletlerarası Ana Trafik Yolları İnşasına mütedair Beyanname Fransa, Lüksemburg, Holânda, Belçika ve İngiltere ta-

rafından imzalanmış bulunmaktadır.

Bu beyanname milletlerarası kara yolu şebekesinin liste ve numaralarına, bu yolların haiz olmaları lâzımgelen şartlara ve bu yolların işaretlendirilmelerine mütedair üç eki de ihtiva etmektedir.

Bu defa Hükümetimiz tarafından Türkiye karayolu sisteminin milletlerarası sevrüsefer bakımından ehemmiyeti haiz 4835 km. lik kısmının adı geçen Beyannamenin 1 numaralı Ekine ithal ettirilmesi için yapılan teşebbüs müspet bir şekilde neticelenmiş ve Karayolları Tâli Komitesinin 18 Nisan 1951 tarihli toplantısında talebimiz ittifakla kabul olunmuştur.

Milletlerarası Ana Trafik Yolları İnşası hakkındaki Beyannamenin taraflara temin ettiği ve edeceği menfaatlerden memleketimiz de doğrudan doğruya veya bilvasıta faydalanacağından komisyonumuz bu kanun tasarısını ittifakla ve aynen kabul etmiştir.

Havalesi gereğince Bayındırlık Komisyonu-

na gönderilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Dışişleri Komisyonu

Reis Vekili

İzmir

C. Baban

Ankara

S. M. Arsal

Aydın

N. Gedik

İmzada bulunamadı.

Bu rapor Sözcüsü

Denizli

A. Çobanoğlu

Ankara

S. Kurtbek

Balıkesir

E. Güreli

Bursa

H. Köymen

İzmir

O. Kapani

İmzada bulunamadı.

Manisa

A. Karaosmanoğlu

Seyhan

R. O. Arık

İmzada bulunamadı.

Hatay

A. Melek

Konya

Z. Ebüzziya

İmzada bulunamadı.

Mardin

K. Türkoğlu

İstanbul

N. Tlabar

Manisa

S. Ağaoglu

Mardin

K. Türkoğlu

Nafia Encümeni Mazbatası

T. B. M. M.

Nafia Encümeni

Esas No. 1/652

Karar No. 13

16 . II . 1954

Yüksek Reisliğe

2 . II . 1954 tarihinde komisyonumuza havale edilen, «Cenevre'de imzalanmış olan (Milletlerarası Ana Trafik Yollarının İnşasına mütedair Beyanname) ile bu beyannamenin 1, 2 ve 3 sayılı eklerine Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin iltihakı hakkında kanun lâyihası.» Hükümet mümessillerinin iştirakiyle müzakere edildi.

Netice : Lâyihanın dermeyan etmiş olduğu hükümler komisyonumuzca uygun görülerek aynen kabulüne ittifakla karar verilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz olunmak üzere Reisliğe sunulur.

Bayındırlık Komisyonu

Reisi ve bu rapor sözcüsü

Gaziantep

S. Kuranel

Çanakkale

B. Enüstün

İmzada bulunamadı

Malatya

N. Ocakçoğlu

Rize

M. F. Mete

İmzada bulunamadı

Kâtip

Denizli

B. Akşit

Çoruh

M. Bumin

Niğde

A. Doğanay

Tunceli

H. Aydın

Urfa

H. Oral

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

16 Eylül 1950 tarihinde Cenevre'de imzalanmış olan «Milletlerarası Ana Trafik Yollarının İnşasına mütedair Beyanname» ile bu beyannamenin 1, 2 ve 3 sayılı eklerine Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin iltihakı hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 16 Eylül 1950 tarihli Milletlerarası Ana Trafik Yollarının İnşasına mütedair Beyanname ile bu beyannamenin 1, 2 ve 3 sayılı eklerine Türkiye'nin iltihakı kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini İeraya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

Başvekil	Devlet Vekili
<i>A. Menderes</i>	
Devlet Vekili	Adalet Vekili
<i>C. Yardımcı</i>	<i>O. Ş. Çiçekdağ</i>
Millî Savunma Vekili	İçişleri Vekili
<i>S. Kurtbek</i>	<i>E. Menderes</i>
Dışişleri Vekili	Maliye Vekili
<i>F. Köprülü</i>	<i>H. Polatkan</i>
Millî Eğitim Vekili	Bayındırlık Vekili
<i>R. S. Burçak</i>	<i>K. Zeytinoğlu</i>
Eko. ve Ticaret Vekili	Sa. ve So. Y. Vekili
<i>F. Çelikbaş</i>	<i>Dr. E. H. Üstündağ</i>
G. ve Tekel Vekili	Tarım Vekili
<i>E. Kalafat</i>	<i>N. Ökmen</i>
Ulaştırma Vekili	Çalışma Vekili
<i>Y. Üresin</i>	<i>H. Erkmén</i>
	İşletmeler Vekili
	<i>S. Yırcalı</i>

MİLLETLERARASI ANA TRAFİK YOLLARI İNŞASINA MÜTEDAİR BEYANNAME

Avrupa Ekonomi Komisyonunun önderliği altında toplanan,

Avrupa Milletlerarası seyrüseferin inkişaf ettirilmesi lüzumuna kani bulunan,

Hükümetleri tarafından gereği gibi salâhiyetlendirilmiş aşağıdaki imza sahipleri,

Avrupa memleketleri arasında daha sıkı münasebetlerin tesisi için Milletlerarası seyrüsefere müsait yolların inşası veya mevcut yolların ıslahı için koordine bir plân yapılmasının lüzumlu olduğunu nazarı itibara alarak,

1. İlişik 1 numaralı ekte tarif edilen yol şebekesi projesini kendi millî bayındırlık programlarının çerçevesi içinde veya milletlerarası finansman imkânları dâhilinde, ele almaya karar verdikleri milletlerarası ehemmiyette yollar olarak inşa veya ıslaha mâtuf müşterek bir plân kabul ettiklerini beyan ederler.

2. Aşağıda imzası bulunanlar 1 numaralı ekte bahsi geçen yolların inşa veya ıslahının ilişik ek 2 bölüm A da zikredilen esas şartlara uygun olarak yerine getirileceğini beyan ederler. Aşağıda imzası bulunanlar ek 1 de zikrolunan yollarda, ek 2 bölüm B de derpiş olunan yardımcı hizmetlerin bulundurulmasını ve bu işler için, mümkün olan yerlerde, hususi teşebbüslerden faydalanılmasını ayrıca taahhüdederler.

3. Ek 1 de bahsi geçen yollar hususiyetleri ek 3 te gösterilen özel bir işaret vasıtasıyla tefrik olunacaktır.

4. Bu beyanname 30 Haziran 1951 tarihine kadar Avrupa Ekonomi Komisyonu çalışmalarına iştirak eden bütün memleketlerin imzalarına ve bu tarihten sonra da iltihaklarına açık bulunacaktır.

5. İltihaka mütedair vesaik Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi edilecektir. Genel Sekreter tevdi keyfiyetini dördüncü paragrafta zikrolunan memleketlere bildirecektir.

6. Bu beyanname imzalandığı tarihten itibaren yürürlüğe girecektir.

7. Bu beyannamenin aslı, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi edilecektir. Genel Sekreter Beyannamenin tasdikli suretini pragraf 4 te bahsi geçen memleketlere verecektir.

8. Beyannameyi imza eden veya buna sonradan iltihak eden memleketlerden biri eklerden birinin tadilini arzu ettiği takdirde, bu memleket, Avrupa Ekonomi Komisyonunun veya mezkûr Komisyonun yerine kaim olacak mümasil başka bir heyetin önderliği altında, beyannameyi mümzi veya buna sonradan iltihak eden bütün memleketlerin içtimaa davet olunmalarını talebedecektir.

Cenevre'de, 16 Eylül 1950 tarihinde, tek bir nüsha olarak ve her iki metin de aynı derecede muteber olmak üzere İngilizce ve Fransızca lisanlarında tanzim edilmiştir.

Arnavutluk

Avusturya

Belçika : B on F. de Kerelove

Bulgaristan

Beyaz Rusya

Çekoslovakya

Danimarka

Mısır

Finlândiya

Fransa : A. Rumpler

Yunanistan

Macaristan

İzlanda

İrak

İrlanda

İsrail

İtalya

Haşimî Ürdün Kırallığı

Lübnan

Lüksemburg : R. Logelin

Holanda : (Tasdika iktiran etmek şartıyla)

J. Cyevaar

Norveç

Polonya

Portekiz

Romanya

İsveç

İsviçre

Suriye

Türkiye

Ukrayna

Sovyetler Birliği

İngiliz İmparatorluk Camiası : A. E. M. Walter

Yugoslavya

Milletlerarası şebekedeki yolların numaraları ve listesi

A. Ana yollar

- E 1 LONDRA - PARİS - NİS - ROMA - PALERMO
LONDRA - SOUTHAMPTON (Le Havre'a gemi)
Le HAVRE - PARİS - SENS - AVALLON - CHAGNY - MACON - LYON - VALENCE -
BOLLENE - AIXen PROVENCE - ST. RAPHAEL - NİS - VENTİMİGLİASAVONA -
CENOVA - La SPEZIA - APUANIA - MİGLİARİNO - PİZA - LİVOKNO - ROMA -
PONTE CARİGLİANO - VİA DOMİZİANO - NAPOLİ - POMPEİ - SALEKNO -
CATANZARO - REGGİO - CALABRİA (VİLLA SAN GİOVANNİ'den ve REGGİO
- CALABRİA'dan MESSİNA'ya feribot).
MESSİNA - PALERMO
- E 2 LONDRA - LOZAN - MİLANO - BRİNDİSİ
LONDRA - FOLKESTONE - DOVER (Calais'ye feribot).
CALAIS - LAON - RHEİMS - VİTRY - Le - FRANÇOİS - ST. DİZİER - DİJON - DOLE -
VALLORBE - LOZAN - MARTİGNY - SİMLON - ARONA - MİLANO - PİACENZA -
PARMA - MODENA - BOLOGNA - FORLİ - CESENA - RİMİNİ - ANCONA -
PESCARA - FOGGİA - BARİ - BRİNDİSİ.
- E 3 LİZBON - PARİS - STOKHOLM
LİZBON - V. FRANCA de XİRA - COUMBRA - COLORİCO da BEİRA - VİLAR -
FORMOSO.
HENDAYE - BORDO - TOURS - PARİS - LİLLE - COURTRAI - GHENT - ANVERS -
HECHTEL - VENLO - OBERHAUSEN - HAMM - BİELEFELF - OEYNHAUSEN -
HANOVER - HAMBURG - NEUMUNSTER - SCHLESWİG - FLENSBURG - KOLDİNG
- VEJLE - FREDERİKSHAVN (Göteborg ve Larvik'e feribot, Oslo'ya gemi).
GÖTERORG - ÖREBRO - ARBOGA - SÖDERTALJE - STOKHOLM.
- E 4 LİZBON - BERN - KOPENHAG - STOKHOLM - HELSİNKİ
(LİZBON) - CACİLHAS - PEGOES - ELVAS.
Le PERTHUS - NARBONNE - NİMES - MONTELİMAR - VALENCE - CHAMBERY -
CENEVRE - NYON - LOZAN - BERN - OLTEN - BAL - KARLSRUHE - MANNHE-
İM - FRANKFURT/M - GİESSEN - HERSFELD - KASSEL - GÖTTİNGEN - NORT-
HEİM - HANOVER - HAMBURG - LUBECK - FEHMARN - VORDİNGBORG - KO-
GE - KOPENHAG - ELSİNOR - (HALSİNBORG'a feribot).
HALSİNBORG - VARNAMO - JONKÖPİNG - LİNKÖPİNG - NORKÖPİNG - SÖ-
DERTALJE - STOKHOLM - UPPSALA - GAVLE - HAMRANGE - SÖDERHAMN -
SUNDSVALL - UMEA - HAPARANDA - TORİNO - VAASE - TAMPERE - HELSİN-
Kİ
- E 5 LONDRA - VİYANA - BUDAPEŞTE - BELGRAD - DEDEAĞAÇ
LONDRA - FOLKESTONE - DOVER (Calais'ye ve Ottend'e feribot).
CALAIS - OSTEND - GAND - BRÜKSEL - ST. TROND - LİEGE - AACHEN - KÖ-
LONYA - FRANKFURT/M - ASCHAFFENBURG - WÜRZBURG - NÜREMBERG -
REGENSBURG - STRAUBİNG - PASSAU - LİNZ - MELK - VİYANA - NİCKELS-
DORF - GYOR - BUDAPEŞTE - SZEGED - BELGRAD - GEVGELİ - SELÂNİK - KA-
VALA - DEDEAĞAÇ.

- E 6 ROMA - BERLİN - OSLO - SKİBOTTEN.
ROMA - SIENA - FLORANSA - PİSTOIA - BOLONYA - MODENA - VERONA -
TRENTO - BOLZANO - BRENNER - INNSBRUCK - GRIESSEN - MÜNİH - NÜ-
REMBERG - HOF - LEİPZİG - BERLİN - NEUBRANDENBURG - STRALSUND -
SASSNİTS (Tralleborg'a feribot).
TRALLEBORG - MALMÖ - HALSİNBOURG - FALKENBERG - GÖTEBOURG - UDDE-
VALLA - SVİNESUND - MOSS - OSLO - EİDSVOLL - HAMAR - OTTA - DOMBAS -
TRONDHEİM - LEVANGER - NARVİK - SKİBOTTEN.
- E 7 ROMA - VİYANA - VARŞOVA
ROMA - ORTE - PERUGIA - CESENA - FORLİ - BOLONYA - FERRARA - PADO-
VA - MESTRE - CERVIGNANO - UDİNE - TARVİS - VİLLACH - BRUCK - VİYA-
NA - DRASENHOFFEN - BRNO - OLOMOUC - C. TESİN - CRACOW - RADOM - VAR-
ŞOVA.
- E 8 LONDRA - LA HAYE - BERLİN - VARŞOVA - (S. S. C. B.)
LONDRA - COLCHESTER - HARVİCH - (HOCK VAN HOLLAND ve ANVERS'e
feribot, ESBJERG'e gemi)
HOCK VAN HOLLAND - LA HAYE GOUDA - UTRECHT - AMERSFOORT -
OLDEZAAL - OSNABRUCAK - OEYNHAUSEN - HANOVER - MAGDEBURG -
BERLİN - POZNAN - KROSNIIEWICZ - LOWICZ - VARŞOVA - (S. S. C. B.)
- E 9 AMSTERDAM - LA HAYE - BAL - CENOVA
AMSTERDAM - UTRECHT - EİNDHOVEN - MAASTRİCHT - LİEGE - BASTOGNE
- ARLON - LÜKSEMBURG - METZ - SARREBOURG - STRASBORUG - MULHOUSE -
BAL - OLTEN - LUCERNE - ARTH - ANDERMATT - LUGANO - CHIASSO - COMO
- MİLANO - CASTEGİO - TORTONA - SERRAVALLE - CENOVA.
- E 10 PARİS - BRÜKSEL - LA HAYE - AMSTERDAM
PARİS - BAPAUMÉ - CAMBRAİ - MÖNS - BÜRKSEL - ANVERS - BRED
- ROTTERDAM - LA HAYE - AMSTERDAM.
- E 11 PARİS - SALZBURG
PARİS - VTRY le FRANÇOİN - St. DİZİER - LİGNY - en - BARROİN - NANCY
SARREBOUG - STRASBOURG - KARLSRUHE - STUTTGART - AUGSBOURG -
MÜNİH - ROSENHERİN - SALSBOURG.
- E 12 (PARİS) - PRAG - VARŞOVA - (LENİNGRAD ve MOSKOVA)
(PARİS) - LİGNY - en - BARROİS - METZ - SAARBRÜCKEN - MANNHEİM
- HEİLBRONN - SCWBAB.HALL - NUREMBERG - NEUSTADT - PİLSEN -
PRAG - HRADEC KRALOVE - NACHOD - KLODZKO - WROCLAW - LODZ
- LOWICZ - VARŞOVA - BIALYSTOK - (S. S. C. B. - LENİNGRAD ve
MOSKOVA.)
- E 13 LYON - VENEDİK
LYON - CHAMBERY - MODANE - TORİNO - MİLANO - BRESCIA - VERONA -
VICENZA - PADOVA - MESTRE - VENEDİK.
- E 14 TRIESTE - PRAG - SZCZECİN
TRIESTE - RONCHİ - UDİNE - TARVİS - VİLLACH - SALZBOURG - LİNZ - TABOR -
PRAG - MLADA BOESLAV - JABIONEC - NOVY SVET - JELENIA GORA -
SZCZECİN.
- E 15 HAMBURG - BERLİN - PRAG - (BUDAPEŞTE)
HAMBURG - PERLEBERG - BERLİN - DRESDEN - CİNVALD - PRAG - BRONO -
BRECLAW - BRATİSLAVA - (BUDAPEŞTE)

- E 16 BRATÍSLAVA - GDYNIA
BRATÍSLAVA - ZILINA - C. TESIN - KATOWICE - PIOTRKOW - LODZ - SWIECIE -
GDANSK - GDYNIA
- E 17 CHAGUY - SALZBURG
CHGNY - DIJON - BELFORT - BAL - OLTEN - ZÜRİH - WINTERTHUR - St. GALL -
St. MARGRETHEN - İNSBRUCK - WÖRGL - SALZBURG
- E 18 STAVENGER - OSLO - STOKHOLM
STAVENGER - EGERSUND - KRISTIANSUND - LAVRIK - HORTEN - DRAMMEN -
OSLO - ORJE - KARLSTAD - OREBRO - ARBOGA - LİNKÖPING - ENKÖPING -
STOKHOLM
- E 19 (ARNAVUTLUK) - YANYA - KORENT
(ARNAVUTLUK) - YANYA - ARTA - AGRINION - ANTIRION - RION - KORENT
- E 20 GÖRÜCE - SOFYA
GÖRÜCE - FLORINA - VEVI - EDESSA - SELANIK - SEREZ - SOFYA -
- E 21 AOSTA - TORINO - SAVONA - ve CENOVA
- E 21 a MARTIGNY - BÜYÜK St. BERNARD - AOSTA
- E 21 b CENEVRE - BONNEVILLE - Mt. BLANC - AOSTA
- E 22 BERLİN - WROCLAV - KATOWICE - CRACOW - RZESZOW - PRZEMYSL - S. S.
C. B.

B) Şube veya bağlantı yolları

- E 31 LONDRA - St. ALBANS - NORTHAMPTON - DONCASTER - SCOTCH - CORNER - CAR-
LISLE - ABINGTON - GLASCOW.
- E 32 ABINGTON - EDINBURG.
- E 33 NORTHAMPTON - COVENTRY - CANNOCK - WARRINGTON - LIVERPOOL
- E 34 CANNOCK - SHREWSBRY - CORWEN - HOLYHEAD
- E 35 AMSTERDAM - AMERSFOORT - ZWOLLE - GRONINGEN - WINSCHOTEN - OL-
DENBURG - BREMEN - HAMBURG
- E 36 HOEK VAN HOLLAND - ROTTERDAM - GOUDA - UTRECHT - ARNHEM -
OBERHAUSSEN - KOLONIA
- E 37 BREDA - GORIGHER (UTRECHT)
- E 38 BREDA - EINDHOVEN
- E 39 HECHTEL - HEERLEN - AACHEN
- E 40 BRÜKSEL - NAMUR - BASTOGNE
- E 41 (GALAIS) - VALENCIENNES - MONS - CHARLEROI - NAMUR - LIEGE
- E 42 SARREBRUCKEN - LÜKSEBUĞ - ECHTERNACH - (KOLONIA)
- E 43 AVALLON - DIJON
- E 44 BELFORT - MULHOUSE
- E 45 DOLE - NYON
- E 46 LYON - AMBERIEU - CENEVRE
- E 47 AIX - en - PROVENCE - MARSILYA
- E 48 NİMES - MARSILYA
- E 49 BORDO - TULUZ - NARBON
- E 50 PORTO - COIMBRA
- E 51 ALBERGAIRA - VIZEU - CELORICO da BERIA
- E 52 V. FRANCA de XIRA - (ELVAS)
- E 53 TORINO - ASTI - ALESSANDRIA - TORTONA
- E 54 CASTEGGIO - PIACENZA

- E 55 (PIZA) - RİGLIARİNO - PİSTOIA
E 56 PONTE - GARİGLİANO - CASERTA - FOGGIA
E 57 NAPOLİ - ARIENZO
E 58 BARİ - TARNANTO
E 59 MESSİNA - SYRACUSE
E 60 ARTH - ZÜRİH
E 61 St. MARGRETHEN - BRENGENZ - LİNDAU - MÜNİH
E 62 HOF - CHEMNİTZ - LEİPZİG - HALLE - MAGDEBURG
E 63 HAMM - KASSEL - HERLESHAUSEN - ERFURT - CHEMNİTS - DRESDEN
E 64 (BERLİN) - NEUBRANDENBURG - ROSTOCK - WARNEMUNDE - (Gedser'e feribot)
GEDSER - NYKÖBİNG - VORDİNBORG - KOPENHAG
E 65 LUBECK - ROSTOCK - STRALSUND
E 66 ESBJERG - KOLDİNG - MİDDELFART - NYBORG - (Korsör'a feribot) KORSÖR -
KOPENHAG (Malmö'ye feribot)
E 67 VEJLE - MİDDELFART
E 68 BERGEN - GUDVANGEN - LEERDALSOREN - TYİN - FAGERNES - OSLO
E 69 AALESUND - ANDALSNES - DOMBAS
E 70 WİNTERTHUR - SCHAFFHAUSEN - DONAUESCHİNGEN - TUBİNGEN - STUTT-
GART - HEİLBRONN - SCHWAB.HALL - WURZBURG - FULDA - HERSFELD - HER-
LESHAUSEN
E 71 HANOVER - BREMEN - BREMERHAVEN
E 72 OLDENZAAL - LİNGEN - BREMEN
E 73 KOLONYA - HAMM
E 74 BERLİN - SZCZECİN
E 75 LEVANGER - SANDRIKA - BRUNFLO - HAMRANGE
E 76 BRUNFLO - SUNDSVALL
E 77 SKİBOTTEN - KİLPİSJARVİ - KARESUANDO - HAPARANDA
E 78 HAPARANDA - KİLPİSJARVİ
E 79 TORİNO - ROVANIEMİ - VİRTANIEMİ
E 80 TURKU (ABO) - HELSİNKİ - LAPPEENRANTA - (VİİPURİ)
E 81 TCZEW - MALBORK - GRUDZİADZ - VARŞOVA - LUBLİN - S. S. C. B.
E 82 PIOTRKOW - VARŞOVA
E 83 JELENIA GORA - WROCLAW - POZNAN - SWIEGIE - GRUDZİADZ
E 84 (PRAG) - JIHLAVA - ZNOJMO - VİYANA
E 85 OLOMOUC - ZİLİNA - PRESOV - KOSICE - (S. S. C. B.)
E 86 WORGL - ROSENHEİM
E 87 YANYA - TRİKKALA - LARISSA - VOLOS
E 88 (YANYA) - PREVEZE
E 89 RİON - PATRAS
E 90 VEVİ - KOZANİ
E 91 CERVİGNANO - RONCHİ
E 92 (SELANİK - St. ATHANASTOS) - VERRIA - KOZANİ - LARISSA - LAMIA - ATİNA -
KORENT - ARGOS - KALMAI.

Birleşmiş Milletler

New - York

C. N. 84. 1951 Treaties'e ek

16 Eylül 1950 tarihinde Cenevre'de imzalanan Milletlerarası Ana Trafik Yolları İnşası hakkında
Beyanname

Ek : I

Milletlerarası şebekesinin listesi ve numaraları

Avusturya, Fransa, İtalya, Türkiye ve Yugoslavya hükümetleri ile Batı Almanya Bölgesi işgal makamları tarafından teklif edilip 18 Nisan 1951 tarihinde Beyannameyi Mümzi Belçika, Fransa Lüksemburg, Holânda ve Birleşik Krallık Devletleri tarafından tasvip olunan.

İlâveler ve tadilât

İlâveler

Avusturya :

E 93 Bruck an der Mur - Graz - Spielfeld (St. Ilj, Avusturya - Yugoslav hududu)

Türkiye :

E 5 (Yunan hududu) - İpsala - Tekirdağ - Muratlı - Büyükkarıştıran - Çorlu - İstanbul - Gebze - İzmit - Beypazarı - Ankara - Aksaray - Adana - İskenderun - (Suriye hududu);

E 97 (Bulgar hududu) Edirne - Büyükkarıştıran

E 23 Ankara - Kavşak - Kırşehir - Kayseri - Sivas - Erzincan - Erzurum - Ağrı (İran hududu)

E 98 Kemerhisar - Niğde - Kayseri - Kavşak

E 99 Toprakkale - Maraş - Malatya - Elâziğ - Tunceli - Selepür

E 100 Trabzon - Gümüşane - Aşkale - Karabıyık

E 24 Kömürler - Gaziantep - Urfa - Mardin - Cizre - Hakkâri - Bajirge - (İran hududu)

Yugoslavya :

E 93 (Avusturya - Yugoslav hududu) St. Ilj Maribon - Ljubljana - (TRIESTE)

E 94 Ljubljana - Belgrat - Belâ Crkva (Romanya hududu)

E 95 NIŞ - Dimitrovgrad (Bulgar hududu)

E 96 Susak - Zagrep - Cankovac - Donja Lendava (Macar hududu)

2. Tadilât

Almanya :

E 42 Sarrebrück - Lüksemburg - Echternach - Bitburg - Pruem - Euskieehen - Kolonya

Fransa : Montelimar yerine Bolléne

İtalya :

E 1 Catanzaro yerine Cosenza

E 7 Orte yerine Todi

Milletlerarası ana trafik yollarının tâbi olması gereken şartlar

A) Milletlerarası Ana Trafik yollarının hususiyetleri

I - Umumi

1. Bundan böyle Milletlerarası Ana yolları «olarak tesmiye edilecek olan Milletlerarası Ana Trafik yollarının esas hususiyetleri açık arazideki yollara ve aksi tasrih edilmedikçe» mezkûr mün-takalardaki yollara şâmindir.

2. Trafik kesafeti

Yollar trafik kesafetine uygun olarak inşa edilecektir. Bu kesafetin tâyini maksadiyle «30 neu en kesif saat», yani sene içinde en az 30 saat zarfında erişilen saatlik akış miktarı, esas olarak alınacaktır.

II - Yollar

1. Yol sathları ve genişlikleri

Milletlerarası ana yollar aşağıdaki katagorilerden birine ithal edilecektir.

a) Katagori I : Her biri 3,5 metrelik iki şeritten müteşekkil, 7 metre genişlikte bir yol sathı. Dağlık arazide genişlik, istisnai olarak 6 metreye indirilebilir.

Bu katagorideki yollardan, mütenevvi trafik taşıyanlar için teviz edilen âzami trafik kesafeti saatte 600 vesaiti tecavüz etmiyecektir. Munhasıran motörlü trafiğe tahsis edilen yollarda, ve tadilât yapılması hususi güçlükler doğuracağı ahvalde bu âzami kesafet, mâkul nispetler dâhilinde artırılabilir.

Saatte 600 vesait rakamı nazarı itibara alınan en kesif seyrüseferin vukubulduğu saatte âzami 55 km. lik bir akış sürati esas alınarak tâyin edilmiştir. Bu gayritabii nispette ağır veya yavaş vesait ihtiva etmiyen trafiğe şâmindir. En kesif saatlerde seyrüsefer cereyanının hızı arttığı takdirde, 600 vesait rakamının buna göre azaltılması icabeder.

b) Katagori II : Her biri asgari 7 metre genişlikte ve merkezi bir bandla birbirinden ayrılmış iki kaplama sathını ihtiva eden yollar. Her bir sath iki şeritten müteşekkil olacak ve icabeden yerlerde banketler statlize olarak tahkim edilecektir.

Kaide olarak, II nei katagorideki yollar, trafik kesafetinin paragraf I (a) da zikredilen miktarı tecavüz ettiği ahvalde inşa edilecektir.

c) Katagori III: (Muvakkat) : Topoğrafik, İktisadi ve malî mülâhazalarla, muvakkat olarak, yolları, mecmu genişlik 10.50 metre veya istisnai olarak 9 metre olacak şekilde, 3 şeritli yapmak icabedebilir. Bu yollarda, ufki kurplarla muhaddep şakuli kurplar hariç her üç şerit vazih olarak işaret edilecektir. Ufki kurplarla muhaddep şakuli kurplarda ise trafik, icabederse işaretlenmiş iki şerite inhisar ettirilecektir.

2. Düz kısımlardaki enine eğim

Yol sathının enine kesiti bir veya iki düzlemden müteşekkil olacaktır. En'ine kesitin iki düzlemden müteşekkil olduğu ahvalde bunlar yol ekseninde âzami 2 metre genişlikte bir eğri ile birleştirilebilir. Yolun düzlem kesitlerinde enine eğim yol sathının kayganlık derecesi ve boyuna eğimin tesiri de hesaba katılarak, suyun süratle defedilebilmesi şartıyla, mümkün olduğu kadar az olacaktır. Bu enine eğim % 3 ü tecavüz etmiyecektir. Yalnız yan mecralarda bu % 4 e çıkarılabilir.

3. Bisiklet ve yaya yollar

Esas yollara ilâveten, bisiklet ve yaya trafiğinin veya diğer nevi trafiğin kesafeti icabettirdiği takdirde bisiklet ve yaya yolları yapılacaktır.

4. Boyuna eğim

Düzlük veya oldukça düzlük arazideki milletlerarası yollar ile dağlık muntakalardaki milletlerarası yollar arasında bu bakımdan bir fark gözetilecektir.

İlk halde meyiller % 5 i, veya istisnai ahvalde ve kısa mesafeler üzerinde olmak şartıyla % 6 yı geçmiyecek, ikinci halde ise % 8 veya istisnai ahvalde % 10 dan fazla olmayacaktır.

5. Trase

Trase bakımından yollar, her biri muayyen normlara intibak,edecek derecede mütecanis olan uygun uzunluklarda parçalara ayrılacaktır.

Trasenin umumi şekli muayyen bir parçanın karakteristiklerinden buna mücavir parçaların karakteristiklerine geçişin (Bu geçiş kesin olarak belirli bir coğrafi noktada, meselâ önemli bir şehir içinde, vukubulmaması halinde) mahdut bir mesafe dâhilinde ve fakat tedricen vukubulmasını sağlayacak tarzda olacaktır. Bu hususa bilhassa farklı yarı çapları havi kurpların birleştirilmesinde dikkat edilecektir. Traseler üç sınıfa ayrılacaktır :

Birinci sınıf

Üzerinde bâzı meskûn mahallerde dikkat edilmesi icabedebilecek tekату noktaları bulunan düzlük veya az ârızalı arazideki traseler :

Aşağıdaki hususiyetler nazarı itibara alınacaktır.

— Proje tanziminde nazarı itibara alınacak sürat	100 ilâ	120 Km./saat
— Ufki kurplarda yarıçap	Normal	500 metre
	Asgari	300 »
— Görüş mesafesi (*)	Normal	230 »
	Asgari	150 »
— Muhaddep şakuli münhani :	Normal	5 000 »
Yarıçapı	Asgari	2 500 »

İkinci Sınıf

Asgari yarıçap olarak 300 metrenin kabulünün büyük masrafları icabettirmesi sebebiyle bu yarıçapın kabili tatbik olmadığı kesik ve ârızalı arazideki traseler. Aşağıdaki hususiyetler nazarı itibara alınacaktır :

— Proje tanziminde nazarı itibara alınacak sürat	:	80 Km./saat
— Ufki kurp yarıçapı	: Normal	200 metre
	: Asgari	200 »
— Görüş mesafesi (*)	: Normal	150 »
	: Asgari	110 »
— Muhaddep şakuli münhani	: Normal	2 500 »
Yarıçapı	: Asgari	1 200 »

(*) Yani, göz seviyesi yoldan itibaren 1.35 m. yüksekte olan bir sürücü için, yol üzerine konulmuş 0.10 m. yüksekliğindeki bir manianın tepe noktaları civarında görülebilmek şartı.

Üçüncü Sınıf :

Pek fazla ârizalı mıntakalarda meselâ dağlık arazideki traseler. Aşağıdaki hususiyetler nazarı itibara alınacaktır :

— Proje tanziminde nazarı itibara alınacak, sürat	:	60 Km./saat
— Ufki kurp yarıçapı	:	Normal 200 metre
	:	Asgari 100 »
— Görüş mesafesi (*)	:	Normal 110 »
	:	Asgari 60 »
— Muhaddep şakuli münhani yarıçapı	:	Normal 1 000 »
	:	Asgari 400 »

Pek ârizalı arazideki asgari yarıçap ve görüş mesafelerinin çok ârizalı kısımlarda istisnai olarak daha da azaltılmasına cevaz vardır. Bununla beraber her türlü ahvalde, tecviz edilen âzami ebadı havi iki vasitanın en küçük yarıçaplı kurplarda dahi daima birbirini geçebilmesi mümkün olmalıdır.

Yukarda bahsi geçen üç sınıfın karakteristikleri aşağıdaki tabloda hulâsa edilmiştir.

Sınıf	Seyrüsefer sürati Km. saat	Ufki kurp yarıçapları		Boyuna kesitte görüş mesafesi		Şakuli münhani yarıçapları	
		Norm.	Asg.	Norm.	Asg.	Norm.	Asg.
1 nci	100/120	500	300	230	150	5.000	2.500
2 nci	80	300	200	150	110	2.500	1.200
3 ncü	60	200	100	110	60	1.000	400

«Normal kurp yarıçapı» tâbiri ile, kurpların yarıçapları için normal olarak kabul edilen asgari rakam kastedilmektedir.

«Asgari kurp yarıçapı tâbiri ise, hiçbir kurp yarıçapının bu değerden daha küçük olmayacağı mânasını ifade eder.

Muka'ar şakuli münhani yarıçapları mücavir muhaddep şakuli münhani yarıçaplarının en az yarısına müsavi olacaktır.

6. Dever

Mahallî şartlara göre tâyin edilecek 1 500 ilâ 1 000 arasında değişebilecek olan bir rakamdan daha küçük yarıçaplı kurplarda, yola dever tatbik edilecektir. Deverin miktarı trafik hızına kurp yarıçapına ve yol sathının kayganlık derecesine tâbidir.

Kısm sathının buzla kaplanması tehlikesi olmayın yollarda küçük yarıçaplı kurplarda % 10 luk bir dever caiz olabilmesi mümkündür.

7. Kurplarda yapılacak genişletme

Karşılaşan veya birbirini geçen en büyük ebatları haiz vasıtaların dahi serbestçe geçebilmesine müsaade edecek bir genişlik kurptaki yol genişliğine ilâve edilecektir.

8. Taşıma gücü

Bütün yollar, tecviz edilen âzami ağırlıktaki vasıtalara mâkul bir emniyet standardı temin edecek surette inşa edilecektir.

(*) Yani, göz seviyesi yoldan itibaren 1.35 m. yüksekte olan bir sürücü için, yol üzerine konulmuş 0.10 m. yüksekliğindeki bir manianın tepe noktaları civarında görülebilme şartı.

9. Yol kaplamaları

Yollar, satırları devamlı olarak tozsuz ve düzgün, fakat patinaja meydan vermeyecek şekilde kaplanacaktır.

10. Durak yerleri

İcabeden yerlerde ve esas yol sathının dışında tevakkuf mahalleri ve otobüs durakları yapılacaktır. Bu duraklar kademeli bir şekilde vaz'olunacaktır.

11. Aydınlatma.

Şebekenin, mühim nüfus merkezleri takarrüplerini veya doğrudan doğruya bu merkezler içinden geçen kısımlarını teşkil eden, ve üzerinde, karanlık saatlerde yayalar da dâhil olmak üzere, ehemmiyetli miktarda umumi trafik bulunan kısımları, motörlü vasıtaların farlarını kullanmalarına lüzum kalmaksızın, yolu kullanan herkes için yeter bir emniyet sağlayacak kadar aydınlatılacaktır.

III - Giriş ve kavşak tertibatı

1. Tekatuların önlenmesi

Yol üzerinde behemehal lüzum olmayın bütün giriş ve tekatular kaldırılmalıdır. Mevcut yollarda bunu yapmak kabil değilse yeni yollarda mahallî trafiği civarındaki başka yollara çevirmeye muhakkak gayret edilmelidir. Her memlekte bu tedbirleri kolaylaştıracak kanunlar çıkarılması şayanı arzudur.

2. Değişik seviyeli tekatular

Yolların birbirini kat'etmelerinin önlenmesinin mümkün bulunmadığı hallerde de, hemzemin tekātu yerine, iki yol arasında irtibat bulunmayacak tarzda alttan veya üstten geçitli tekātu inşası, ekseri arazinin müsait durumu sayesinde, pek büyük masrafları icabettirmeksizin başarılabilir.

Yeni yollarda, diğer önemli yolların kat'edilmesi kaçınılmaz bir keyfiyet ise, her iki yol üzerindeki vasati günlük trafik adedlerinin hasılızarbı 3 milyonu geçtiği takdirde değişik seviyeli tekātu yapılması doğru olabilir.

Mevcut tekatularda, iki yol üzerindeki vasati günlük trafiğin hasılızarbı 3 milyonu tecavüz ederse değişik seviyeli tekatular yapılmasının uygun olup olmayacağı incelenmelidir.

Birbirle irtibatı bulunan değişik seviyeli tekatularda, esas trafik şeritlerindeki vesait seyir mahreklerinin birbirini katetmesini önlemek üzere, milletlerarası yollar trafiğinin bu yollara sağ tarafa tan (*) girip çıkması mühimdir.

3. Hemzemin tekatular

Hemzemin tekatularda kat'edilen yoldaki arabaların beynelmilel yolun vesait geçecek kısmında pek fazla bir süratle gitmeleri önlenmeli ve gerekirse bunlar durdurulmalıdır. Mücavir yollardan inhiraf icabettiği takdirde bu yollardan gelen trafiğin beynelmilel yolu kullanmaya mecbur olmasının önüne geçmek maksadiyle, bunların giriş ağızları birbirine aykırı bulundurulmamalıdır.

Milletlerarası yollardaki mühim tekatularda, sola saparak [*] bu yolu terkeden vasıtaların, karşıdan gelen vasıtaların geçmesini beklerken esas trafik şeridi üzerinde durmaya mecbur olmaları için, her istikamette çift şeritli yol yapılmasının şayanı tavsiye bulunduğu unutulmamalıdır.

Dolambaçlar ve ışık sinyalli kavşaklar vakit kaybettirir ve şoförleri yorar. Bu itibarla, beynelmilel yollarda bunlardan mümkün olduğu kadar kaçınmalıdır.

Sürat kesmek veya artırmak için özel trafik şeritleri

Açık arazideki hemzemin kavşaklarda ve vesaitin milletlerarası yolu terketmesi mümkün olan yol kavşaklarında süratin azaltılması için, mümkün olan yerlerde, esas yolun yanına ilâve şeritleri inşası şayanı arzudur. Bu şeritler, esas yol sathından açıkça farkedilebilir şekilde, meselâ satırları başka renkte yapılmalı ve 3 metre eninde ve 50 ilâ 100 metre uzunluğunda olmalıdır. Bunlar, vasitanın süratini azaltmadan evvel ana yolu terketmesini mümkün kılar ve böylece:

[*] *Trafiğin yolun sağını takibettiği memleketlerde.*

yolu yalnız süratli vasıtaların geçişine bırakarak müsademe tehlikesini önlemiş olur.

Milletlerarası yola giren vasıtalar için de, buna mümasil şeritlerin yapılması tavsiye edilir. Bunlar da, ana yoldaki trafiğe katılmadan evvel, vasıtanın kâfi derecede süratlenmesini mümkün kılar.

Rüyet üçgenleri

Hemzemin kavşaklarda, her yolda müsaade edilen âzami sürate göre ebadı değişmek üzere, önünde hiçbir hail bulunmayan rüyet [*] üçgenleri yapılmalıdır. Milletlerarası yolda sürat tahdidi yoksa, bu üçgenlerin bu yol üzerindeki dılıları 150 metre ve diğer yol üzerindeki de 50 metre uzunluğunda olabilir.

4. Hemzemin demiryolu geçitleri

Kaide olarak, milletlerarası yollarda hemzemin demiryolu geçitleri kaldırılacaktır. Binaenaleyh, yeni milletlerarası yolların inşası, hemzemin geçitleri bertaraf edecek şekilde yapılmalıdır. Mevcut milletlerarası yollarda, şayet bu geçitler trafiğin akışına esaslı surette mâni olurlar veya durumlarından dolayı trafik için bâriz bir tehlike teşkil ederlerse, o zaman bunlar kaldırılmalıdır.

IV - Yolun şehir, kasaba ve köylere uğramadan geçmesi ve yol boyunca inşaat

1. Yolların şehir kasaba ve köylere uğramadan geçmesi

Köyün ufak, ve trafiğin nispeten az olması, ve yahut mevcut yolun genişlik ve trase bakımından tatminkâr olması veya kolayca böyle bir duruma getirilmesinin mümkün bulunması müstesna olmak üzere, milletlerarası yollar mezkûr bölgelere uğramadan geçmelidir.

Başlıca merkezlere kolayca ulaşmak için irtibat yolları temin edilmelidir.

2. Şehirlerden geçen ekspres yolları

Direkt trafik hacminin büyük olması halinde yollar, büyük nüfus merkezlerine uğramadan geçmeli, veya ikinci bir şık olarak, şehrin içinden geçen direkt ekspres yolları temin edilmelidir.

3. Yol boyunca inşaat

Yol kenarındaki bina ve tesislerin, şehre uğramadan geçen çevre yollarına ve şehir içinden geçen direkt ekspres yollarına münferit mahreçlerle doğrudan doğruya bağlanmasına müsaade edilmeyecektir.

4. Yollara giriş ve çıkış

Çevre ve ekspres yollarına ancak hususi surette tesis ve tâyin edilen yerlerden girilip çıkılabilecektir.

V - Köprüler, tüneller, galeriler ve saire

1. Genişlik

Yalnız pek hususi ahval müstesna olmak üzere, her yolun baştan nihayetine kadar, kaplama genişliği ve bisiklet veya yaya şeritlerinin genişlikleri köprüler üzerinde ve köprü tekarrüplerinde de aynen muhafaza edilmelidir. Ayrıca bisiklet ve yaya şeritleri bulunmadığı takdirde, yolun esas kaplaması veya kaplamaları genişliğinden tam olarak istifade edilebilmesi için, kaplamanın veya kaplamaların iki yanında kâfi serbest mesafeler bulunmalıdır.

2. Serbest irtifa

Yol üzerindeki yapıların yoldan asgari serbest mesafesi 4.50 metre olmalıdır. Mamafih, halen mevcut yapılarda, ve bu mesafenin temininin mühim güçlükler doğuracağı inşaatta, irtifa 4.20 metre olabilir.

4.50 metreden daha az serbest irtifaa müsaade eden yol üstü yapıları, bu maksat için kullanılan hususi bir işaretle belirtilmelidir.

[*] Trafiğin yolun sağını takibettiği memleketlerde.

3. Taşıma kapasitesi

Her Hükümetin kabul ettiği kendi normal emniyet standartlarına göre, bütün yol şebekesi üzerindeki köprülerin taşıma kapasitesi, en az, müsaade edilen azami ebat ve ağırlıktaki vasıtaların emniyetle geçmesine yetecek kadar olmalıdır.

VI - Yol güzergâhının güzelleştirilmesi

1. Şakuli ve ufki münhanilerin birbiriyle ahenkli bir şekilde imtizacetmesi için, şebekeye dâhil bulunan yolların traselerinin tersiminde gereken ihtimam gösterilecektir.
2. Yol boyunca afiş yapılması menedilmelidir.

B) Yardımcı hizmetler

1. Hudut geçitleri

Hudutlarda normal hacımdaki trafigin huduttan geçişini kolaylıkla temine yetecek kadar yol tesisleri bulunacaktır.

Gereken yerlerde, ticari ve turistik trafik ayrılmalı ve lâzımgelen yerlerde birleştirilmiş hudut karakolları tesis edilmelidir.

2. Garaj ve diğer tesisler

Yol şebekesi üzerinde münasip mesafelerle, ve bilhassa az gelişmiş bölgelerde, münasip garaj ve atelyelerle istirahat ve yemek yeme mahalleri yapılmalıdır.

Bu tesisler, yolu kullananlar tarafından kolaylıkla ulaşılabilir ve fakat trafiğin akışını tahdit etmeyecek mahallere yapılmalıdır.

3. İlk yardım

Milletlerarası yollar boyunca sık fâsılalarla standart tipte, karayollarında ilk yardım Milletlerarası daimî komisyonunun ve Kızılhaç Cemiyetleri Birliğinin tavsiyelerine uygun bir şekilde personel ve teçhizatı bulunan ilk yardım merkezleri tesis edilmelidir.

4. Telefon muhaberatı

Milletlerarası yollar, muntazam fâsılalarla, üzerinde muhtelif lisanlarda izahat bulunan telefon kabineleriyle teçhiz edilmelidir.

Ek : III

Milletlerarası Ana Trafik Yollarını gösteren işaretler

1. Milletlerarası Ana Trafik Yollarını (Yani, diğer Akıd Devletlerle varılan anlaşmaya göre, yollarda temadiyet ve teknik evsafa yeknesaklık temini gayesiyle, yolun geçtiği arazinin sahibi bulunan devletçe milletlerarası güzergâh olarak tesbit edilen yollar) göstermek üzere bu yollara konacak ilâve işaret levhalarının şekli mustatıl olacaktır.

2. Bu işaret «E» harfinin yanına Arap rakamlarıyla yazılacak yol numarasından ibaret olacaktır.

3. Bu işaretin zemin rengi yeşil ve üzerine yazılacak yazı rengi de beyaz olacaktır.

4. İşaret, diğer işaretlere eklenebilir veya bunlarla birleştirilebilir.

5. Bu işaretin ebadı, süratli giden vasıtaları kullananlar tarafından kolaylıkla anlaşılabilir büyüklükte olacaktır.